

ВСТУП ДО НІМЕЦЬКОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДА

ДЛЯ АБИТУРІЄНТІВ З УКРАЇНИ

28.10.2023

Оксана Марискевич

волонтер благодійної організації
Nordherz Hamburg

адміністратор Телеграм-чата «Помощь
студентам из Украины / Допомога
студентам із України»

працівник адміністрації одного з «ВНЗ»
міста Гамбург

Презентація розроблена для Bürgerinitiative
Nordherz Hamburg e.V. та Verein der
deutsch-ukrainischen Zusammenarbeit
"Feine Ukraine" e.V.

Публікація та подальше поширення цієї
презентації чи окремих її слайдів без дозволу
автора заборонено

ПЕРЕЛІК ТЕМ

- Можливості вступу до вищих навчальних закладів («ВНЗ»)
- Квоти для вступу до «ВНЗ»
- Формальний допуск до навчання у «ВНЗ» - «Hochschulzugangsberechtigung»
- Загальні вимоги до вступу до вищих навчальних закладів
- Визнання іноземних освітніх кваліфікацій для навчання
- Як самостійно вирахувати свій середній бал
- Загублені документи про освіту
- Критерії відбору при вступі у «ВНЗ»

МОЖЛИВОСТІ ВСТУПУ ДО «ВНЗ»

- **Бакалавр / Bachelor**

- перший семестр навчання
- 2. - 5. семестр навчання за умови попереднього зарахування академічних досягнень із попереднього навчання вищим навчальним закладом

- **Державний іспит / Staatsexamen**

- перший семестр навчання
- друга або третя фаза навчання за умови попереднього визнання академічних досягнень із попереднього навчання профільною установою

- **Мастер / Master – в Україні «магістр»**

- перший семестр навчання

КВОТИ ДЛЯ ВСТУПУ ДО «ВНЗ»

- EU-Quote: квота для німців і осіб, що до них прирівнюються, у тому числі осіб, що здобули допуск до навчання у «ВНЗ» у німецьких школах незалежно від громадянства (до 80% місць)
- BQ-Quote (Quote der Beruflich Qualifizierten): Квота для осіб без шкільного допуску до навчання у «ВНЗ», але з трудовим досвідом, наприклад після Ausbildung у ФРН і трьох років трудової діяльності (в залежності від «ВНЗ» до 3% місць)
- Nicht-EU-Quote: Квота для громадян країн, що не входять до ЄС / Європейської економічної зони, які отримали шкільний атестат закордоном (в залежності від спеціальності 5-10% місць)
- Мілкі додаткові квоти в залежності від «ВНЗ»

ФОРМАЛЬНИЙ ДОПУСК ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Hochschulzugangsberechtigung (HZB) – допуск до навчання у «ВНЗ» Німеччини

Абітурієнти української загальноосвітньої школи отримують HZB через :

- шкільний атестат + ОДИН рік навчання у акредитованому «ВНЗ» в Україні (рейтинг Н+ на [Anabin](#)). Якщо шкільна програма включала 10 класів, потрібні ДВА роки навчання

АБО

- шкільний атестат + рік навчання у [Studienkolleg](#)

ФОРМАЛЬНИЙ ДОПУСК ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Hochschulzugangsberechtigung (HZB) – допуск до навчання у «ВНЗ» Німеччини

- HZB в обох випадках "прив'язаний" до суміжних спеціальностей (**Fachbindung**). Тобто, якщо Ви вивчали математику, Ви не можете вступати на філологію. Можливі групи "прив'язок": мовні/гуманітарні (S/G), економічні (W), природничі/ технічні (T), медичинські/біологічні (M) спеціальності.
- Виняток: Завершена програма навчання в українському «ВНЗ» знімає "прив'язку" до суміжних спеціальностей

ФОРМАЛЬНИЙ ДОПУСК ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Hochschulzugangsberechtigung (HZB) = Hochschulreife (HR)

В контексті німецької шкільної системи вираз "допуск до навчання у «ВНЗ» Німеччини" вживається як синонім "атестата зрілості"

"Hochschulreife" так само може бути "прив'язана" до суміжних спеціальностей

→ fachgebundene Hochschulzugangsberechtigung / fachgebundene Hochschulreife

АБО до певного типу «ВНЗ»

→ Fachhochschulreife ("зрілість" для вищих професійних шкіл (Fachhochschulen))

ФОРМАЛЬНИЙ ДОПУСК ДО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Hochschulzugangsberechtigung (HZB) = Hochschulreife (HR)

- Особи, що успішно закінчують загальноосвітню школу в Німеччині (Gymnasium, Stadtteilschule), склавши Abitur отримують загальну HZB і одразу можуть вступати до будь-якого «ВНЗ» на будь-яку спеціальність (allgemeine Hochschulzugangsberechtigung / allgemeine Hochschulreife)
- Особи, що після здобуття середньої професійної освіти (Ausbildung) успішно підвищують кваліфікацію (Fortbildung, Meisterprüfung), можуть отримати загальну HZB або HZB для певної групи спеціальностей

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВСТУПУ ДО «ВНЗ»

- Бакалавр / **Bachelor** або Державний іспит / **Staatsexamen**
 - допуск до навчання у вищому навчальному закладі Німеччини (**Hochschulzugangsberechtigung**) для бажаної спеціальності
 - мовний сертифікат на рівні **B2/C1** (з німецької чи англійської, залежно від мови викладання)
 - **додаткові вимоги** залежно від «ВНЗ» та програми навчання (сертифікат з додаткової мови, вступний іспит, портфоліо для творчих спеціальностей)

! Точну інформацію щодо необхідного пакета документів, вимог до перекладу, визнання попередніх освітніх кваліфікацій, шляху подачі заявок на вступ, необхідних мовних сертифікатів і тд. **ОТРИМАЄТЕ НА САЙТІ АБО У КОНСУЛЬТАНТІВ «ВНЗ»**

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВСТУПУ ДО «ВНЗ»

- Мастер / Master – в Україні «магістр»
 - університетський диплом з суміжної спеціальності, який визнається у Німеччині ([Anabin](#))
 - мовний сертифікат на рівні B2/C1 (з німецької чи англійської, залежно від мови викладання)
 - **додаткові вимоги** залежно від «ВНЗ» та програми навчання (сертифікат з додаткової мови, співбесіда, практика, дослідницька діяльність, результати фахових тестів)

! Точну інформацію щодо необхідного пакета документів, вимог до перекладу, визнання попередніх освітніх кваліфікацій, шляху подачі заявок на вступ, необхідних мовних сертифікатів і тд. **ОТРИМАЄТЕ НА САЙТІ АБО У КОНСУЛЬТАНТІВ «ВНЗ»**

ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ ОСВІТНІХ КВАЛІФІКАЦІЙ (ДЛЯ НАВЧАННЯ)

- Для вступу до вищого навчального заклада може бути необхідне попереднє підтверження допуску до навчання у «ВНЗ» Німеччини для бажаної спеціальності і перерахування оцінок у німецьку шестибальну систему оцінювання
- Завчасно проінформуйтеся про процедуру перевірки іноземних освітніх сертифікатів і підготуйте необхідні документи. Процедура визнання може тривати до 8 тижнів.

! Точну інформацію щодо визнання освітніх сертифікатів, необхідного пакета документів, вимог до перекладу, шляху подачі заявок на визнання освітніх сертифікатів **ОТРИМАЄТЕ НА САЙТІ АБО У КОНСУЛЬТАНТІВ «ВНЗ»**

ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ ОСВІТНІХ КВАЛІФІКАЦІЙ (ДЛЯ НАВЧАННЯ)

Перевірку освітніх сертифікатів проводять:

- спеціалізовані установи федеральних земель, які уповноважені проводити оцінку освітніх сертифікатів (Zeugnisanerkennungsstellen der Länder)
- сервіс для обробки іноземних заявок на навчання Uni-assist e.V. (75€, триває від 6 тижнів)
- деякі «ВНЗ» не співпрацюють з Uni-assist e.V. і перераховують оцінки самостійно (і інколи безкоштовно)

Якщо необхідне попереднє визнання іноземних освітніх кваліфікацій, подбайте про те, щоб документ містив перерахувану у німецьку шестибальну систему оцінювання середню оцінку формального допуску до навчання у ФРН.

ЯК САМОСТІЙНО ВИРАХУВАТИ СЕРЕДНІЙ БАЛ

- Загальна середня оцінка виводиться з перерахованої середньої оцінки атестата ТА перерахованої середньої оцінки за **перший рік навчання в українському «ВНЗ»** у співвідношенні 50:50
- Якщо Ви відвідуєте Studienkolleg - з перерахованої середньої оцінки атестата ТА оцінки підсумкового іспита у Studienkolleg (**Feststellungsprüfung**) у співвідношенні 50:50

ЯК САМОСТІЙНО ВИРАХУВАТИ СЕРЕДНІЙ БАЛ

Вираховуємо середню оцінку атестата - Баварська формула (Bayerische Formel)

N_{\max} – максимальна оцінка

N_{\min} – мінімальна прохідна оцінка

N_d – Ваша середня оцінка

x – Ваша перерахована оцінка

$$x = 1 + 3 \frac{N_{\max} - N_d}{N_{\max} - N_{\min}}$$

- Приклад: Калькулятор Uni Hamburg - <https://www.uni-hamburg.de/campuscenter/bewerbung/international/studium-mit-abschluss/anererkennung-auslaendischer-schulbildung/notenumrechner.html>
- Для розрахунку Вам знадобиться офіційна інформація щодо системи оцінювання в Україні (див. розділ "Notensystem der Sekundarschulen"): https://anabin.kmk.org/no_cache/filter/bildungswesen.html?tab=first&land=37

ЗАГУБЛЕНІ ДОКУМЕНТИ ПРО ОСВІТУ

- Існують процедури, що допомагають «ВНЗ» Німеччини визначити вірогідність наявності допуску до навчання у біженців і шукачів захисту без освітніх сертифікатів (Plausibilitätsprüfung)
- Лише у випадку, якщо Ви вже маєте допуск до навчання у «ВНЗ», але не можете його підтвердити документально
- Як правило, це довгий і складний процес, що включає співбесіду, ряд тестів, пробне навчання у «ВНЗ» тощо
- Якщо загублений лише атестат, можливо отримати копію українського атестата через єдину державну електронну базу з питань освіти України (ЄДЕБО):
<https://www.inforesurs.gov.ua/2022/04/04/shchodo-otrymannia-informatsii-pro-dokumenty-pro-zahalnu-seredniu-osvitu-v-umovakh-voiennoho-stanu-v-ukraini/>

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ПРИ ВСТУПІ ДО «ВНЗ»

- На бакалаврських програмах і програмах, що завершуються державним іспитом (Staatsexamen), **немає фіксованого мінімального прохідного бала**
 - формується рейтинг за загальним балом всіх вступаючих на дану програму навчання в рамках даної квоти
 - до навчання допускається певна кількість абітурієнтів, починаючи з осіб з найвищим загальним балом
 - так званий "**Numerus Clausus / NC**" документує найнижчий бал, з яким допуск до навчання на даній спеціальності в рамках даної квоти ще був можливий
 - NC коливається з року на рік, так як напряду залежить від кількості і оцінок вступників на дану програму навчання у певному році, тобто NC підсумовує досвід минулих років і не надає точного прогнозу на майбутнє

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ПРИ ВСТУПІ ДО «ВНЗ»

- Деякі навчальні програми не проводять подальшого відбору кандидатів за умови вчасного надходження повного пакету необхідних документів і допускають до навчання всіх бажаючих, незалежно від загального балу
 - > програми без Numerus Clausus / NC
- Є програми, на які попит надзвичайно високий і конкуренція за місця навчання дуже жорстка (особливо медичні спеціальності)
 - > популярні програми з високим Numerus Clausus / NC

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ПРИ ВСТУПІ ДО «ВНЗ»

- У квоті для неєвропейців (Nicht-EU-Quote) окрім середньої оцінки може враховуватись успішна участь у:
 - фахових підготовчих заходах (TestAS, Studienkolleg, Propädeutikum)
 - мовних підготовчих заходах (сертифікат про відмінне знання німецької мови)

У цьому випадку за успішну участь у підготовчих заходах нараховуються додаткові бали.

- Вивчайте інформацію на сайті «ВНЗ» щоб оцінити свої шанси на вступ

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ПРИ ВСТУПІ ДО «ВНЗ»

- У квоті для німців і осіб, що до них прирівнюються (EU-Quote), зазвичай враховується середня оцінка і семестри очікування (Wartesemester)

Wartesemester - кількість семестрів, що пройшли з моменту здобуття формального допуску до навчання у «ВНЗ» ФРН під час яких Ви не були зараховані у державному або приватному акредитованому «ВНЗ» у Німеччині

- При відборі для деяких спеціальностей (особливо медичних спеціальностей і психології) можуть використовуватися результати профільних тестів та/або попередній трудовий досвід
- Вивчайте інформацію на сайті «ВНЗ» щоб оцінити свої шанси на вступ

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ПРИ ВСТУПІ ДО «ВНЗ»

- На магістерських програмах може бути фіксована мінімальна оцінка за перший університетський диплом
- Окрім середньої оцінки за університетський диплом можуть враховуватись додаткові критерії залежно від «ВНЗ» та програми навчання (співбесіда, практика, дослідницька діяльність, результати фахових тестів). У цьому випадку за виконання критеріїв нараховуються додаткові бали
- Вивчайте інформацію на сайті «ВНЗ» щоб оцінити свої шанси на вступ